

ПРОКУРАТУРА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
АПЕЛАТИВНА ПРОКУРАТУРА ВЕЛИКО ТЪРНОВО

ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ	
Регистрационен индекс	Дата
ВСС - 16358/	23-03-2026

Ел.поща!

№ 1560/2025 г.
20.03.2026 г.

РКБ 2026 332049082

ДО
ЧЛЕНОВЕТЕ НА
ПРОКУРОРСКАТА КОЛЕГИЯ
НА ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

25r.

ДО
Г-ЖА БИЛЯНА ГЯУРОВА-
ВЕГЕРТСЕДЕР
ДИРЕКТОР НА БЪЛГАРСКИ
ИНСТИТУТ ЗА ПРАВНИ ИНИЦИАТИВИ

**УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА ПРОКУРОРСКАТА КОЛЕГИЯ
НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,
УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ГЯУРОВА – ВЕГЕРТСЕДЕР,**

Във връзка с отправените към мен въпроси от г-жа Биляна Гяурова – Вегертседер – директор на Български институт за правни инициативи с писмо изх. № ИПСН 404/16.03.2026 г., предоставям на Вашето внимание моите отговори:

1. ОБЩИ ВЪПРОСИ:

1. Какво е Вашето мнение по отношение на окрупняването на прокуратури или промяна на тяхната компетентност, включително и по посока нейното разширяване?

Отговор: Процесът на окрупняване на районните прокуратури във Великотърновския апелативен район приключи в началото на 2021 г. След обединението им по окръзи, бяха създадени пет районни прокуратури - Великотърновска, Габровска, Ловешка, Плевенска и Русенска, като закритите прокуратури извън областните центрове бяха преобразувани в ТО. Окрупняването доведе до определена икономия на средства. Създаде се възможност за по-равномерно натоварване на прокурорите и за по-гъвкава

комуникация на апелативното с районното ниво. От друга страна, създават се ситуации, когато прокурори от едно ТО внасят актове в съдилища от други съдебни райони в рамките на съответния окръг и затова се налага да пътуват или по тези актове се явяват прокурори от ТО, съответно на съда, които не са били наблюдаващи.

Промяна в материалната компетентност на районните и окръжните прокуратури би следвало да бъде предшествана от професионална дискусия в Прокуратурата, в рамките на която да се прецени преследването на деяния по кои престъпни състави изисква по - голям професионален опит, доколко са разпространени те, как промяната би се отразила на натоварването на прокурорите на съответните нива и др.

2. Смятате ли, че избраните за административни ръководители следва да преминават обучение по Кодекса за етично поведение на българските прокурори и следователи с оглед на специфичните правила за тях, разписани в него?

Отговор: Според мен, тези правила са ясно разписани и недвусмислени и не изискват полагането на особени усилия за съблюдаването им и оттук – необходимост от обучение. Такова евентуално би било необходимо с оглед разпоредбата на т.9.3 от КЕПБПС, предполагаща усъвършенстване на управленските умения на административния ръководител.

3. Считате ли, че понастоящем съществуват достатъчни законови гаранции за ефективно разследване на престъпления, извършени от главния прокурор или негов заместник?

Отговор: Да, мисля, че Глава XXXIа от НПК е достатъчно добре уредена.

4. Смятате ли, че са необходими законодателни промени във връзка с решенията на СЕС по делата С-648/20 и С 852/19 относно българските ЕЗА и ЕЗР?

Отговор: По мое мнение, разпоредбите на чл.56а от ЗЕЕЗА и чл.5 от ЗЕЗР в актуалните им редакции, съобразени с посочените решения, съдържат необходимите гаранции за правата на гражданите.

5. Смятате ли, че следва да продължи реформата в съдебната власт след решението на КС от 26.07.2024 г. относно промените в Конституцията на Република България, обн. 6 ДВ бр. 106 от 22.12.2023 г., и, ако да, - в каква посока?

Отговор: Въпросът е абстрактен и на него не може да бъде даден конкретен отговор, докато не бъде дефинирано какво се включва в понятието съдебна

реформа. Принципно промени в законодателството, визиращи устройствените, материалноправните и процесуалноправните норми, следва да бъдат предприемани, след ясно целеполагане и изготвена обоснована прогноза за ефектите от тяхното действие; разбира се, промените в законодателството следва да бъдат съобразени с Конституцията на Република България. Би било нескромно от моя страна да коментирам цялата съдебна власт, затова ще се огранича с позиция към дейността на държавата по наказателно преследване и наказване на извършителите на престъпления. За да се постигне по-бързо и по-качествено наказателно правораздаване/правосъдие, е нужно да се набележат проблемите, проявяващи се в хода на процеса от факта на разкритото престъпление до наказването на дееца. Това означава извършването на щателен анализ на дейността на органите на разследването (а то се провежда предимно от разследващи полицаи, принадлежащи към изпълнителната власт), на прокуратурата и на съда по прилагане на закона и оценка на адекватността на действащото законодателство към заложените цели, а не законодателни промени, предприети по конюнктурни причини. Промените в законодателството следва да създават трайна и предвидима нормативна среда, водеща до възможно непротиворечива съдебна практика. Законодателните промени, за да не останат само намерения и пожелания, следва да са подкрепени от необходимата организация, материален и интелектуален ресурс. Едва тогава, според мен, би била положена основата за по-качествена и бърза работа на органите на досъдебното производство и съда. Разбира се, повдигнатият от Вас въпрос изисква подробно разискване, което не може да бъде проведено в рамките на провежданата процедура.

б. И. ф. главен прокурор Борислав Сарафов оспори разпоредбите на ЗИД на ЗСВ от януари 2025 г., с които не се разрешава на изборни членове на ВСС с изтекъл мандат да правят предложения до президента за избор на т.нар. "трима големи". През декември 2025 г. той оттегли жалбата си, чрез което бе препятствано и делото пред Конституционния съд, инициентирано чрез него. С оглед този продължаващ процедурен каламбур, разпоредженията на наказателни състави на Върховния касационен съд и становището на Общото събрание на Наказателната колегия на ВКС от октомври 2025 г., съгласно което г-н Сарафов не може да продължи легитимно да бъде и. ф. главен прокурор, поради ограниченията, наложени от измененията в ЗСВ (потвърдено впоследствие от решения на други съдебни състави), смятате ли че г-н Сарафов към момента е легитимен изпълняващ функциите главен прокурор на Република България?

Отговор: Споделям напълно изразеното в т.26.1, т.26.2, т.26.3 и т.26.4 от

решението на Прокурорската колегия на ВСС, прието на заседание, проведено на 24.09.2025 г. Солидарен съм с мнението на Варненския апелативен съд, по чието искане в Конституционния съд е образувано КД № 2/2026 г., че разпоредбата на чл. 173, ал. 15 ЗСВ (обн.,ДВ, бр. 6/2025 г., в сила от 21.01.2025 г.) е противоконституционна; съгласен съм с аргументите в тази насока, изложени в становищата на Асоциацията на прокурорите и Камарата на следователите, представени по делото.

II. ВЪПРОСИ КЪМ СВЕТОСЛАВ КАЛЧЕВ:

1. На стр. 9 от концепцията Ви казвате, че се наблюдава трайно намаление на внесените обвинителни актове. Как си обяснявате тази тенденция?

Отговор: Прегледът на данните от годишния доклад на ВТАП за 2025 г. показва следното:

През 2025г. внесените обвинителни актове са 2090 бр., споразуменията са 1317 бр., предложенията по чл.78а НК възлизат на 305 бр. и споразуменията по чл. 375а, ал.1 НПК са 254 бр. В процентно отношение 52,69 % са обвинителните актове, съотнесени към общия брой на прокурорските актове, внесени в съдилищата на апелативния район.

През 2024г. внесените обвинителни актове са 1930 броя, споразуменията са 1526 бр. (от които по чл. 375а, ал.1 НПК, вр. Чл. 78а НК – 262 бр.) и предложенията по чл.78а НК възлизат на 288 бр. В процентно съотношение 52 % са обвинителните актове, съотнесени към общия брой на прокурорските актове, внесени в съдилищата на апелативния район.

През 2023г. внесените обвинителни актове са 2147 броя, споразуменията са 1513, а предложенията по чл.78а НК възлизат на 409 бр. Над 53 % са били обвинителните актове, съотнесени към общия брой на прокурорските актове, внесени в съдилищата на апелативния район.

Налага се изводът, че делът на обвинителните актове от общия брой на внесените в съда актове през последните години е практически един и същ- между 52 % и 53 %, независимо от намаляващия (през 2022-2024 г.) или покачващия им се (през 2025 г.) брой. Намаляването на броя на обвинителните актове е в обратна корелация с увеличаване на броя на споразуменията – повече дела, внесени със споразумения, намаляват броя на делата, внесени с обвинителни актове и обратно.

2. На стр. 14 от концепцията Ви посочвате, че една от причините за сročността на разследванията е „безидейност у наблюдаващия прокурор за хода на делото“. Как бихте могли като административен ръководител да

преодолеете този проблем?

Отговор: Посоченият цитат от концепцията ми визира слабост на прокурорския надзор. Следва да се подчертае, че макар и срещана в различни прокуратури, все пак тя не е масова. Обикновено този недостатък се среща по дела с особена фактическа и правна сложност, по които липсват разработени методики за разследване или изискват особени знания и умения у прокурора, за да се ориентира в предмета на делото- типични са делата за изпиране на пари с използване на криптоактиви, на офшорни юрисдикции, за компютърни престъпления, за данъчни престъпления с предмет ДДС с множество данъчни субекти, за престъпления против интелектуалната собственост. Делът на такива дела в общата картина на регистрираната престъпност е минимален и посочената от мен слабост се среща предимно при тях. Тя може да бъде преодоляна, според мен, чрез следните мерки: повишаване на квалификацията на прокурорите чрез насърчаване на обучението им и специализацията им; обмяната на опит в рамките на апелативния район чрез провеждане на съвещания и споделяне на практика от решенията на ВТАС и ВКС по дела нашия въззивен съд; чрез създаване на екип от наблюдаващи прокурори, от които единият да притежава подходящ опит; посредством оказване на засилена методическа помощ от страна на ВТАП.

3. На стр. 16 от концепцията Ви сочите, че броят на делата за корупция и пране на пари остава нисък. Как си обяснявате това и какви мерки бихте предприел?

Мисля, че отговорът може да бъде извлечен от следните статистически данни от годишния доклад на ВТАП за 2025 г., илюстриращи броя на преписките, образувани по сигнали на контролните органи и ДАНС, през последните 3 години :

Наблюдавани преписки	2023	2024	2025
Сметна палата	0	0	0
Дирекция за национален строителен контрол	0	0	0
Агенция за публичните предприятия и контрол	0	0	0
ДАНС	24	22	22
Агенция за държавна финансова инспекция	2	6	3
СД „Финансово разузнаване“	1	1	2
КПК	-	-	9

Видно е, че контролните органи почти не са сезирали прокуратурите в апелативния район със сигнали за престъпления, което обяснява ниския брой образувани дела за корупция и изпиране на пари.

Възможностите, които предоставя ЗСВ на административния ръководител на апелативната прокуратура, са да организира упражняването на служебен контрол при необходимост върху постановленията за отказ да се образува досъдебно производство, за спиране и прекратяване на наказателното производство по тези видове дела.

С УВАЖЕНИЕ:

/СВЕТОСЛАВ КАЛЧЕВ/

